

цю з викладачем у цьому напрямі, радо дають пропозиції, що на їх думку сприятимуть покращенню навчального процесу. Особливо дієвим цей засіб є серед магістрантів, адже студенти п'ятого курсу уже прослухавши більшість університетських дисциплін, маючи деякий досвід практичної діяльності у сучасних фірмах можуть дати слушні зауваження, дослухавшись до яких можна дійсно покращити і наповнення дисципліни і форму її викладання.

Так, анкетне опитування студентів п'ятого курсу фінансово-економічного факультету, проведене у вересні цього навчального року щодо оцінки ними змісту дисципліни «Менеджмент персоналу» і якості її викладання (анкетуванням було охоплено 85 студентів) у цілому підтверджують вище зазначене. Позитивним є те, що практично всі опитані (94 %) усвідомлюють важливість даної дисципліни і її потрібність у майбутній професійній діяльності. У цілому досить високо оцінюючи зміст дисципліни (71,8 % респондентів оцінили його у «4» і «5» балів за п'ятибальною шкалою, решта поставили «задовільно»), і ще вище оцінюючи якість викладання (90 % оцінили його у «4» і «5» балів), більше половини опитаних (60 %) зазначили необхідність покращення навчального процесу і надали свої рекомендації і пропозиції щодо цього.

Показовою і такою, що найчастіше зазначалася, є пропозиція посилення акценту на прикладному аспекті менеджменту персоналу. Так, зменшення обсягу теорії менеджменту і збільшення практичних прикладів ефективного менеджменту персоналу у господарській практиці сучасних та зарубіжних підприємств затребували 45 % з тих, хто надали пропозиції. Слід погодитися, що дана вимога цілком виправдана і зрозуміла, оскільки більшість з опитаних уже працюють, тож відчують потребу у конкретних теоретичних знаннях і практичних навичках, які їм потрібні уже сьогодні на їхньому робочому місці. Інша справа, що реалізація даної пропозиції потребує від викладача досвіду практичної діяльності, який є далеко не в кожного. Ідеальним, у цьому випадку, є поєднання праці в реальному секторі з практикою викладання, що є справою не тільки викладача, а вочевидь, потребує певних змін у самій системі освіти і викладання (як-то зменшення аудиторного навантаження викладача, підвищення його кваліфікації шляхом стажування у провідних вузах і компаніях, відвідування семінарів, проходження тренінгів, застосування інших форм післядипломної освіти). Зрозуміло, що все це потребує суттєвого збільшення фінансування ВНЗ, що у час тотального дефіциту бюджету, поки що не представляється можливим.

Серед інших пропозицій методичного плану було побажання надавати тексти лекцій та інші методичні матеріали у електронному варіанті, з тим щоб студенти йшли на лекції уже підготовленими, а також суттєво скоротити кількість питань, що виносяться на іспит та обсяги самостійної роботи. Щодо першого, то пропозиція заслуговує на увагу, якщо це стосується свідомих студентів в іншому випадку мотивація відвідування лекцій втрачається. Щодо скорочення обсягів матеріалу, який необхідно засвоїти теж можна погодитися, адже уже доведено, що надлишкові обсяги інформації погано, або взагалі не сприймаються мозком. Тож усі пропозиції слушні, мають раціональне зерно і їх запровадження у навчальний процес, безумовно, його значно покращить.

Отже, результати проведеного анкетування ще раз доводять, що студентська аудиторія є найсудовішим суддею компетентності і професійної майстерності викладача і водночас невичерпним джерелом натхнення у його прагненні до постійного професійного зростання та невпинного самовдосконалення.

*Мельник О.В., викладач
кафедри іноземних мов
факультету управління персоналом та маркетингу*

МЕТОД ПРОЕКТІВ ЯК ОДНА З ЕФЕКТИВНИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

В умовах сьогодення якісні знання іноземних мов є безумовною перевагою на трудовому ринку. В той же час уміння, відомі як «soft skills», також значно підвищують конкурентоспроможність певного кандидата на отримання гідного робочого місця перед іншими. В цьому контексті завданням викладача іноземних мов є допомогти студентам, а в майбутньому учаснику трудового процесу, здобути ці знання і вміння. Це завдання — нелегке і щоб його досягти необхідно приділити особливу увагу такому питанню: «Яким чином можна реалізувати цю мету?», тобто потрібно обрати найефективнішу форму організації навчання студентів, яка б, по-перше, допомогла здійснити зазначені завдання і, по-друге, зберегла мотивацію до вивчення іноземних мов. Методом, який, на нашу думку, здатний досягти поставлених задач, є метод проектів.

Метод проектів не є новинкою у світовій педагогіці. Його засновником вважається американський філософ і педагог Дж. Дьюї і його учень У.Кілпатрік, який випустив у світ відому статтю «Метод проектів» (1918), де він визначив це поняття як «виконаний від душі задум» [4, с. 41]. Найповніша класифікація методу проектів запропонована у навчальному посібнику Е.С. Полат, М.Ю. Бухаріною та іншими [3, с. 53]. У кінці 80-х років ХХ-го століття цей метод здобув особливу популярність. Про його ефективність свідчать велика кількість методичних посібників по використанню методу проектів у викладанні іноземних мов, що випускаються провідними видавництвами США і Європи. У вітчизняну практику викладання метод проектів прийшов у 90-х роках минулого століття, знайшовши найширше застосування у викладанні іноземних мов.

У методиці викладання іноземних мов виділяють три види проектів:

- 1) груповий проект, у якому дослідження виконується усією групою, а кожен студент вивчає певний аспект обраної теми;
- 2) міні-дослідження, що включає проведення «індивідуального соціологічного опитування з використанням анкетування й інтерв'ю»;
- 3) проект на основі роботи з літературою (або іншими інформаційними джерелами), що відповідає тематиці.

Організація проектної роботи передбачає визначення етапів виконання проекту та завдань кожного з етапів. Поділ проектної роботи на етапи достатньо ґрунтовно описаний в науковій літературі — зокрема, в роботах Г. Арванітопуло, І. Сокол та інших науковців. У загальному виділяються наступні етапи:

1. Підготовка (визначення теми й мети проекту).
2. Планування:
 - а) визначення джерел, засобів збору, методів аналізу інформації, засобів представлення результатів;
 - б) встановлення критеріїв оцінки результату й процесу.
3. Збір інформації (спостереження, робота з літературою, анкетування, експеримент).
4. Аналіз (аналіз результатів, формулювання висновків).
5. Подання або презентація результатів (усний, письмовий звіт, презентація, оцінка результатів і процесу дослідження).

Використання проектів на заняттях з англійської мови у вищій школі зумовлюється, на наш погляд, низкою причин. По-перше, проектна робота передбачає пошук нової інформації з теми проекту та представлення студентами свого погляду на проблему. Інакше кажучи, метод проектів носить продуктивний характер, що є абсолютно необхідним для якісної іншомовної підготовки майбутніх фахівців. По-друге, використання проектної форми роботи набуває особливої актуальності в умовах збільшення питомої ваги самостійної роботи студентів, що знаходить своє відображення в навчальних планах і програмах фахової підготовки у вищій школі. По-третє, метод проектів дозволяє визначити актуальні проблеми сьогодення, обговорити їх і знайти конструктивне вирішення [2].

Отже, у ході виконання проекту студенти не тільки обробляють значну кількість інформації на іноземній мові, але й активно її обговорюють, дискутують, і вкінці презентують. Цей процес, безумовно сприяє як оволодінню іноземною мовою, так і розвитку вмінь роботи у команді, умінням вести переговори, переконувати і презентувати свою думку.

Література

1. Колонова Ю.А. Метод проектов — первоначальный этап научно-исследовательской деятельности студентов неязыкового ВУЗа на основе изучения иностранного языка // Вісник СевДТУ. Вип. 96: Педагогіка: зб. наук. пр. — Севастополь: Вид-во СевНТУ, 2009.
2. Мацько Д.С. Організація проектної роботи студентів за спеціальністю «Початкова освіта». — Викладання мов у вищих навчальних закладах. — 2011.— Ел. ресурс: <http://www-center.univer.kharkov.ua/vestnik/full/224.pdf>
3. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: учебное пособие / Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркина, М.В. Моисеева, А.Е. Петров; под ред. Е.С. Полат. — М.: Издательский центр «Академия», 1999 — 324 с.
4. Теслина О.В. Проектные формы работы на уроке английского языка / О.В. Теслина // ИЯШ. — 2002. — 3. — С. 41–46.